

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2022r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Joanna Andrzejak-Kruk

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2022r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w D.

przeciwko (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance

z dnia 7 października 2021r.,

sygn. akt I.C.284/21

1) oddala apelację,

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 450,-zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym 21.04.2021r. powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w D. wystąpił o zasądzenie od pozwanego (...) z siedzibą w W. kwoty 2.701,40zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 18.11.2020r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód podniósł, że w wyniku kolizji drogowej, do której doszło 6.10.2020r., uszkodzony został samochód R. (...) stanowiący własność J. B.. Na czas likwidacji szkody przez pozwanego zakład ubezpieczeń, ponoszący odpowiedzialność na podstawie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, poszkodowana wynajęła u powoda pojazd zastępczy, z którego korzystała w okresie 7-28.10.2020r., a należność z tego tytułu w kwocie 5.341,40zł brutto (22 dni x 190,-zł netto za dobę oraz 200,-zł za podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego) została ujęta w fakturze VAT z 5.11.2020r. Decyzją z 17.11.2020r. pozwany zwrócił koszty najmu w wysokości 2.640,-zł, weryfikując stawkę dobową do 120,-zł netto. Stawka stosowana przez powoda jest jednak ekonomicznie uzasadniona i powszechnie obowiązująca w rejonie miejsca zamieszkania poszkodowanej, a zatem odszkodowanie należało się także w części nieuznanej przez pozwanego. Na podstawie umowy przelewu z 28.10.2020r. powód nabył wierzytelność o odszkodowanie za szkodę obejmującą koszty najmu pojazdu zastępczego i posiada legitymację czynną do wytoczenia powództwa.

W dniu 5.05.2021r. wydany został przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględniono żądanie pozwu.

Pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych. Zdaniem pozwanego nie ma podstaw do wyliczenia odszkodowania według stawki dobowej stosowanej przez powoda (233,70zł brutto), gdyż pozwany przekazał powodowi posiadającemu upoważnienie poszkodowanej informację o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z pozwanym za stawkę dobową 120,-zł brutto, gdyby poszkodowana skorzystała z tej możliwości cena nie przekroczyłaby tej kwoty, a nieskorzystanie z propozycji stanowiło naruszenie obowiązku minimalizacji szkody. Nie powstałyby także wówczas po stronie poszkodowanej koszty podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego. Ponadto powód nie udowodnił zasadności swoich twierdzeń, że stawka dobową 233,70zł brutto jest kosztem celowym i ekonomicznie uzasadnionym. Odnośnie do żądania odsetek pozwany wskazał zaś na art. 14 ust. 1 u.u.o.

Wyrokiem z dnia 7.10.2021r., sygn. akt I.C. 284/21 Sąd Rejonowy w Trzciance: 1) oddalił powództwo, 2) kosztami postępowania obciążył powoda i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz pozwanego kwotę 917,-zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Apelację od wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie:

1) art. 361 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. brak zasądzenia należnej kwoty odszkodowania w pełnej wysokości, a tym samym naruszenie zasady pełnego odszkodowania;

2) art. 66 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że strona pozwana złożyła poszkodowanej J. B. ofertę najmu pojazdu zastępczego po stawce 120,-zł brutto za dobę, podczas gdy informacja o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego przedstawiona poszkodowanej nie stanowiła oferty, bowiem nie zawierała istotnych postanowień umowy najmu pojazdu zastępczego;

3) art. 6 k.c. polegające na przyjęciu, że strona powodowa nie sprostowała swojemu obowiązkowi dowodzenia, że dochodzona pozwem stawka 190,- zł netto za dobę najmu samochodu zastępczego jest ekonomicznie uzasadnioną, w sytuacji, gdy strona powodowa udowodniła istnienie dochodzonego pozwem roszczenia, a także jego wysokość poprzez przedłożenie stosownych dowodów z dokumentów w postaci: faktury nr (...) z 5.11.2020r., umowy wynajmu auta zastępczego z 7.10.2020r. oraz z 20.04.2020r., upoważnienia, umowy cesji wierzytelności z 28.10.2020r., protokołu zdawczo-odbiorczego z 28.10.2020r., decyzji pozwanego z 17.11.2020r. oraz cenników spółek (...) SA i (...) Sp. z o.o., a ciężar dowodu nie spoczywał jedynie na stronie powodowej, która domagała się dopłaty do wypłaconego odszkodowania, ale również na stronie kwestionującej to żądanie - na stronie pozwanej, na której ciążył obowiązek wykazania zasadności obniżenia przysługującego stronie powodowej odszkodowania z tytułu wykonania usługi najmu pojazdu zastępczego;

4) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, skutkujące przyjęciem, że strona pozwana złożyła poszkodowanej J. B. ofertę skorzystania z pojazdu zastępczego za stawkę niższą niż stosowana przez stronę powodową;

5) art. 354 k.c.. w zw. z art. 361 § 2 k.c. i art. 16 i 17 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu, że poszkodowana J. B. nie dochowała obowiązku minimalizacji szkody i wynajęła auto zastępcze u strony powodowej po stawce wyższej niż koszt dziennej stawki czynszu najmu uznany przez stronę pozwana;

6) art. 217 § 3 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków dowodowych strony powodowej.

W oparciu o te zarzuty powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa oraz zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu za II instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, a zatem niniejsze uzasadnienie zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie. W nikłym tylko stopniu powód odniósł się w niej zresztą do argumentacji Sądu Rejonowego, w szczególności nie usiłował nawet wytknąć konkretnych błędów w ocenie materiału dowodowego czy też w procesie wykładni i stosowania prawa materialnego, powielając w istocie wywody zaprezentowane już wcześniej w trakcie rozpoznawania sprawy w I instancji.

Nie był zasadny zarzut naruszenia art. 6 k.c., który to przepis zawiera reguły rozkładu ciężaru dowodu. Jego naruszenie przez sąd następuje w sytuacji, gdy reguły te zastosowane zostały nieprawidłowo, podczas gdy powód stawiając zarzut zmierzał przede wszystkim do wykazania, że zaoferowany przez niego materiał dowodowy potwierdzał zasadność dochodzonego roszczenia (chodziło mu więc w istocie o nieprawidłową ocenę dowodów, do czego odnosi się art. 233 § 1 k.p.c.). Należy w związku z tym jedynie przypomnieć, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że zaprzeczenie okolicznościom dokonane przez stronę przeciwną powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty stają się sporne i muszą być udowodnione, a konsekwencją braku wykazania przez stronę, na której spoczywał ciężar dowodu, prawdziwości twierdzeń o faktach sprawy jest to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia i strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem. Taki rozkład ciężaru dowodu obowiązuje również w sprawach o odszkodowanie dochodzone od zakładu ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody ubezpieczonego w tym zakładzie. Z art. 822 § 1 k.c. wynika obowiązek zakładu ubezpieczeń zapłaty odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Z kolei wedle art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2022/621), odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. W sprawie, w której poszkodowany czy też, jak obecnie, nabywca wierzytelności przysługującej poszkodowanemu kieruje swe żądanie przeciwko zakładowi ubezpieczeń, z mocy art. 6 k.c. winien więc – w razie takiej potrzeby procesowej, a więc gdy okoliczności te są sporne – udowodnić zaistnienie wypadku przewidzianego umową ubezpieczenia obowiązkowego OC, szkodę i jej wysokość oraz związek przyczynowy pomiędzy tymi elementami (por. uzasadnienie wyroku SN z 8.10.2003r., III CK 22/02 czy postanowienie SN z 22.07.2005r., III CZP 49/05).

Szkoda z art. 361 § 2 k.c. rozumiana jest jako uszczerbek wyrażający się różnicą między stanem dóbr, jaki istniał i jaki mógłby następnie wytworzyć się w normalnej kolei rzeczy, a stanem, jaki powstał na skutek zdarzenia, z którym ustawodawca wiąże powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej. Gdy chodzi o szkodę związaną z uszkodzeniem pojazdu na skutek wypadku komunikacyjnego, przyjmuje się w związku z tym, że zgodnie z art. 361 § 2 k.c. obejmuje ona zarówno szkodę w samym pojeździe, jak i wszelkie inne wydatki, których poszkodowany nie musiałby ponieść, gdyby zdarzenie nie wystąpiło – w tym związane z wynajmem pojazdu zastępczego, z tym że chodzi w tym wypadku jedynie o koszty celowe i ekonomicznie uzasadnione (por. uchwałę (7) SN z 17.11.2011r., III CZP 5/11, publ. OSNC 2012/3/28). Za wydatek celowy uznaje się wydatek poniesiony za korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Z kolei wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki za najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

W rozpoznawanym przypadku pozwany zakład ubezpieczeń w toku likwidacji szkody zrefundował część zgłoszonych kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego. Zarówno fakt uznania tego roszczenia przez pozwanego co do zasady, jak

i stanowisko prezentowane przez pozwanego w toku niniejszego procesu pozwalają przyjąć – jako okoliczności bezsporne – że wynajęcie pojazdu zastępczego przez poszkodowaną było niezbędne przez wskazany w pozwie czas, sporne pozostawały natomiast koszty najmu, w tym wysokość stawki stosowanej na lokalnym rynku oraz konieczność ponoszenia dodatkowych opłat za podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego (pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie przyznał bowiem, że stawka stosowana przez powoda, wynosząca 190,-zł netto – 233,70zł brutto za dobę i 200,-zł za podstawienie i odbiór pojazdu jest stawką rynkową, a stanowisko to potrzymał w postępowaniu apelacyjnym).

Według apelacji dowód potwierdzający, że żądane dodatkowo koszty najmu były ekonomicznie uzasadnione, stanowiły dołączone do pozwu dokumenty w postaci umowy najmu z 7.10.2020r. i faktury VAT z 5.11.2020r. oraz cenniki firm (...) SA i (...) sp. z o.o. Z reguły przedłożenie przez poszkodowanego faktury dokumentującej poniesione koszty uznaje się w orzecznictwie za wystarczające dla wykazania wysokości szkody. Nie można natomiast abstrahować, że w niniejszej sprawie zwrotu kosztów najmu nie dochodził poszkodowany, lecz nabywca wierzytelności, który sam te dokumenty wystawił i który jest przedsiębiorcą prowadzącym – jak wynika z wpisów w rejestrze przedsiębiorców KRS – działalność gospodarczą m.in. w zakresie wynajmu samochodów osobowych i furgonetek ciężarowych, w ramach której wynajmuje pojazdy zastępcze osobom poszkodowanym w kolizjach drogowych i jednocześnie nabywa od nich wierzytelności o zapłatę odszkodowania przysługującego od zakładu ubezpieczeń z tytułu OC sprawcy szkody. Do zawarcia umowy najmu nie zachodzi w tej sytuacji w warunkach rynkowych, które cechują się krzyżowaniem linii popytu i podaży przy określonej cenie. W przypadku powoda następuje natomiast jednostronne ustalenie stawki dobowej i stawek opłat dodatkowych, których wysokością poszkodowany nie jest zainteresowany i ich nie negocjuje, gdyż zawiera umowę ze świadomością, że nie będzie musiał ponieść kosztów najmu, które zostaną przerzucone na zakład ubezpieczeń (w § 6 ust. 4 formularza umowy najmu stosowanego przez powoda znajduje się postanowienie, zgodnie z którym zaspokojenie roszczenia o wynagrodzenie za samochód zastępczy może nastąpić przez zapłatę ustalonej ceny albo zawarcie umowy cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu względem ubezpieczyciela sprawcy szkody – k.13, a poszkodowana J. B. zeznała, że przy zawarciu umowy najmu poinformowano ją, że ubezpieczalnia pokrywa koszty – k.102). Na podobnych zasadach funkcjonują firmy, których cenniki dołączono do pozwu; w cennikach tych mowa jest wyraźnie, że chodzi o stawki „najmu bezgotówkowego” z „przejęciem formalności dochodzenia należności od towarzystwa ubezpieczeniowego” (k.41) czy też o „wynajem z polisy OC sprawcy” (k.42). Z tego względu nie można uznać, aby przedłożone przez powoda dokumenty stanowiły dowód pozwalający na przyjęcie, że zastosowana przez niego w umowie z 7.10.2020r. stawka i dodatkowe opłaty mieszczą się w stawkach rynkowych, a tylko takie stawki mogą stanowić podstawę ustalenia wysokości odszkodowania.

Rację miał zatem Sąd Rejonowy stwierdzając, że powód nie udowodnił zasadności (wysokości) dochodzonego roszczenia.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie wypowiedział się wprost co do stawek rynkowych najmu, gdyż żądanie oddalenia powództwa o zasądzenie odszkodowania przewyższającego kwotę wypłaconą w postępowaniu likwidacyjnym opierał przede wszystkim na zarzucie przyczynienia się poszkodowanej do zwiększenia szkody, które wiązał z niekorzystaniem przez nią z możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego od firmy współpracującej z pozwanym, co wygenerowałoby koszt najmu w stawce jedynie 120,-zł brutto za dobę (niemal dwukrotnie niższej niż stawka stosowana przez powoda). Nie ma wątpliwość, że z mocy art. 232 zd. 1 k.p.c. i art. 6 k.c., a także art. 17 u.u.o. na pozwanym spoczywał obowiązek i ciężar dowodu okoliczności świadczących o takim przyczynieniu bądź też uzasadniających ograniczenie odszkodowania. Z ustaleń Sądu Rejonowego, które zostały poczynione w oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez pozwanego, a które nie zostały zakwestionowane w apelacji, wynika natomiast, że poszkodowanej można zarzucić przyczynienie się do zwiększenia wysokości szkody. Sąd Rejonowy ustalił bowiem, że powód, któremu poszkodowana J. B. udzieliła upoważnienia do bezgotówkowego rozliczenia najmu pojazdu w pozwanym zakładzie ubezpieczeń, uzyskał od pozwanego informację o możliwości zorganizowania wynajmu auta zastępczego, na swoje zapytanie uzyskał także przedstawienie warunków najmu pojazdów zastępczych

oraz listę pięciu firm, które świadczą usługę najmu na podstawie umów z pozwanym, przy czym w firmach tych stawka najmu pojazdu zastępczego segmentu D wynosiła w granicach 110-120,-zł brutto.

Jak uznaje się w orzecznictwie, nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, które zostały poniesione przez poszkodowanego, mogą być refundowane w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Należy bowiem uwzględnić, że na wierzyciela (poszkodowanym) zawsze spoczywa obowiązek podjęcia działań zmierzających do zapobiegania szkodzie i zmniejszenia jej rozmiarów. Obowiązek ten wynika zarówno z przepisów k.c. (art. 354 § 2, art. 362, art. 826 § 1), jak i ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2). Brak działania minimalizującego szkodę nie może zwiększać zakresu obowiązku odszkodowawczego. W konsekwencji na zobowiązanym do naprawienia szkody ciąży obowiązek zwrotu wyłącznie wydatków pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji pomiędzy korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika (por. cyt. już wyżej uchwałę SN z 17.11.2011r., a także uchwałę (7) SN z 13.03.2012r., III CZP 75/11, publ. OSNC 2012/7-8/81, a zwłaszcza bezpośrednio dotyczącą rozpatrywanego zagadnienia uchwałę SN z 24.08.2017r., III CZP 20/17, publ. OSNC 2018/6/56). W sprzeczności z powyższą zasadą proporcjonalności oraz spoczywającym na poszkodowanym obowiązkiem zapobiegania szkodzie i minimalizacji jej rozmiarów pozostaje najem pojazdu zastępczego swobodnie wybranego przez poszkodowanego w sytuacji, gdy zakład ubezpieczeń zaoferował mu, we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów, skorzystanie za niższą cenę z pojazdu zastępczego równorzędnego do pojazdu uszkodzonego, zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia. Kwestię tę podjął Sąd Najwyższy we wspomnianej uchwale z 24.08.2017r., III CZP 20/17, stwierdzając, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, tylko jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ciążący na poszkodowanym obowiązek minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem powoduje, że jeżeli ubezpieczyciel zaoferuje możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu) i jednocześnie proponowane warunki najmu odpowiadają uzasadnionym potrzebom poszkodowanego, a poszkodowany zdecyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu pojazdu zastępczego, to koszty te w zakresie nadwyżki nie będą podlegały zwrotowi, chyba że poszkodowany wykaże szczególne racje przemawiające za tym, że owe wyższe wydatki są celowe i ekonomicznie uzasadnione. Taka wykładnia przepisów nie ogranicza przy tym poszkodowanego w swobodzie wyboru kontrahenta, od którego wynajmie pojazd zastępczy, a jedynie – ze względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiaru szkody – sprawia, że jeżeli zawrze umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów.

W rozpoznawanym przypadku Sąd Rejonowy przeprowadził szczegółową analizę złożonych umów i porównał ofertę powoda z ofertą firm współpracujących z pozwanym, dochodząc do wniosku, że oferty kooperantów pozwanego nie były gorsze. Rozważania Sądu w tym zakresie i następnie rozważania powoda zwarte w apelacji miały charakter czysto abstrakcyjny, podczas gdy o tym, co jest korzystniejsze decydują indywidualne potrzeby konkretnego poszkodowanego. W niniejszej sprawie poszkodowana J. B. podpisała 28.10.2020r. oświadczenie o świadomym wyborze oferty powoda jako najlepszej, natomiast Sąd Rejonowy ustalił, że oświadczenie to nie było przez nią pisane, dyktowane lub w inny sposób przygotowywane, a powód nie przedstawił jej żadnych ofert zakładu ubezpieczeń. W rezultacie Sąd Rejonowy zasadnie stwierdził, że oświadczenie to nie jest miarodajne dla oceny potrzeb poszkodowanej, gdyż zostało przygotowane przez powoda jedynie na potrzeby sporu sądowego. Warto także wskazać na zeznania poszkodowanej, z których wynika, że nie miała ona szczególnych potrzeb gdy chodzi o pojazd zastępczy i wzięłaby ten, który dostałaby szybciej (k.103). Wprawdzie zależało jej na samochodzie z automatyczną skrzynią biegów, natomiast powód takim nie dysponował „od ręki”, dlatego zdecydowała się na pojazd ze skrzynią manualną (k.103). Należy zakładać, że taką samą postawę poszkodowana prezentowałaby w razie przedstawienia jej przez powoda oferty pozwanego. Nie budzi zastrzeżeń ocena Sądu Rejonowego, że skoro powód nie informował o niczym poszkodowanej, a sam zajmuje się wynajmem pojazdów i jest zainteresowany zawieraniem umów na swoich warunkach cenowych, to jego działania polegające na prowadzeniu w imieniu poszkodowanej korespondencji mailowej z pozwanym dotyczącej

ofert najmu miały jedynie stworzyć pozór zainteresowania tym rozwiązaniem w celu wykorzystania uzyskanych w ten sposób informacji do późniejszego dochodzenia roszczeń odszkodowawczych o koszty najmu przewyższające stawki stosowane przez kooperantów pozwanego. Powód działał zaś w postępowaniu likwidacyjnym z upoważnienia poszkodowanej, a zatem ze skutkiem bezpośrednio dla niej (art. 95 § 2 k.c.). Nie ma natomiast znaczenia dla oceny kwestii przyczynienia się poszkodowanej do zwiększenia szkody okoliczność, że informacja dotycząca możliwości zorganizowania przez pozwanego najmu pojazdu zastępczego nie spełniała wymogów oferty w rozumieniu art. 66 § 1 k.c., gdyż żaden przepis nie wymaga od pozwanego składania takich ofert. Nie można także uznać, jak sugeruje to apelacja, że propozycja pozwanego miała charakter pozorny, skoro w tym czasie pozwany miał zawarte umowy świadczenia usług najmu pojazdów na rzecz poszkodowanych, których kopie dołączył do sprzeciwu od nakazu zapłaty (k.55-83). Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego przez poszkodowaną za stawkę 120,-zł brutto za dobę była zatem realna, przy czym podstawienie i odbiór pojazdu byłyby wliczone w cenę wynajmu (por. e-mail pozwanego do powoda z 12.10.2020r. – k.19). Dywagacje apelacji dotyczące braku dostępności – w danym momencie – pojazdu zastępczego w miejscu zamieszkania poszkodowanej są zaś jedynie teoretyczne, skoro nie wykazano zainteresowania propozycją i nie podjęto próby ustalenia tej okoliczności.

Mając to wszystko na względzie nie można uznać, aby Sąd Rejonowy naruszył art. 354 k.c. i art. 362 k.c. oraz art. 16 i 17 u.u.o. Poszkodowana decydując się – pomimo posiadania, uzyskanej za pośrednictwem powoda, informacji o propozycji pozwanego i nie mając żadnych szczególnych potrzeb uzasadniających takie rozwiązanie – na zawarcie umowy najmu z powodem za stawkę dobową znacząco wyższą, przyczyniła się w sposób nieuzasadniony do zwiększenia szkody, co powoduje, że na podstawie art. 362 k.c. odszkodowanie ulega odpowiedniemu obniżeniu do stawki uznanej przez pozwanego. Przy przyjęciu tej stawki koszty najmu wynosiły 2.640,-zł (120,-zł x 22 dni) i kwota ta została już wypłacona powodowi jako nabywcy wierzytelności w ramach likwidacji szkody.

Powództwo było zatem w całości niezasadne i zostało prawidłowo oddalone w zaskarżonym wyroku.

Na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zatem apelację powoda, a o kosztach procesu w instancji odwoławczej orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą. Na tym etapie postępowania pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego – wynagrodzenie pełnomocnika, którego wysokość ustalono na 450,-zł (§ 15 ut. 1 i 2 w zw. z § 2 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. 2018/265 ze zm.). Koszty te powód winien zwrócić pozwanemu.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk